

Notes breus

HOMENATGES

Diumenge, el Centre de Lectura homenatjà el ministre d'Instrucció Pública. Dissabte, Foment Nacionalista Republicà, homenatjà l'alcalde de Barcelona. El ministre, el senyor Marcellí Domingo, un antic republicà català, ha donat des del seu lloc de governant de la República, satisfacció a Catalunya. L'alcalde, el senyor Jaume Aiguader, un ferm catalanista liberal, ha contribuït des del seu lloc de batlle del Cap i casal de Catalunya, a donar fortitud a la República. L'un i l'altre han treballat amb eficàcia per la concòrdia dels dos pobles ibèrics. Tots dos mereixen el nostre homenatge.

El sentar-nos, però, a la mateixa taula per tal de menjar el mateix pa i tastar el mateix vi de l'homenatjat, no és l'atorgació d'una època, ni és el lliurament d'un certificat de jubilació. Hi ha qui suposa que amb la seva assistència a un acte d'homenatge fa pagament del deute que té contret amb l'home que ha posat la seva intel·ligència, les seves activitats i encara la seva vida en profit de la idea, de la pàtria o de la humanitat. Hi ha qui, en sortir d'un homenatge, es creu que ha signat un certificat de bona conducta, amb el qual l'homenatjat pugui oferir els seus serveis a una altra banda. No són ben bé això els homenatges. Ni és això el que hem fet amb el senyor Marcellí Domingo i farem dissabte amb el doctor Aiguader. Un homenatge és una escriptura, és cert. Un homenatge és un certificat, evident, però són escriptures i certificats que afermen els compromisos que han contret, en profit de la idea, en profit de la pàtria, en profit del món, els homes intel·ligents, els homes actius, els homes generosos i la massa anònima.

Els uns per a il·lustrar, per a dirigir; l'altre, per a assimilar, per a triomfar.

Per això, nosaltres, en sortir de l'homenatge del doctor Aiguader, no ens creurem haver satisfet un deute, ni ens creurem deslliats del nostre compatrici, ans ens considerarem més obligats a treballar amb ell per les nostres llibertats, com si haguéssim signat un compromís contret abans per la nostra consciència.

XEIX

Els nostres pròcers

Catalunya i Espanya viuen actualment una de les més transcendents i glorioses pàgines de la seva història. Sempre hem cregut que sols un fet podria agermanar, unificar, compenetrar i enaltir al mateix temps dues ànimes: La de Catalunya i la d'Espanya: La d'Espanya i Catalunya. I aquest fet al qual ens referim és el fet revolucionari. La gesta revolucionària avui ja és un fet consumat; l'aproximació, la compenetració, l'estimació, la germanor, avui, també, és un fet.

Barcelona, cervell directiu, radiació dinàmica de tota ànsia regeneradora, fogar de civilitat i de progrés, ha rebut Marcellí Domingo, com aquest fidel i preclar home es mereix. I Barcelona que cap com altre poble sap a bastament que és viure hores i més hores d'oprobri, de crims bàrbars, de malifetes i d'escarni, sap, repetim, com cap altre, que és avui, arribada l'hora de la justícia nostra i que sense temença farà via pel seu traçat i generós camí.

Gassol, el nostre estimat poeta, ha fet una apologia vibrant, selecta, justa, acabada, fidel, del nostre company Marcellí Domingo, i de Catalunya. Cap com en Gassol, benèit per la natura, per aquesta terra catalana, tot llum i civilitat, aimant com cap altra de les seves llibertats pàtries i pròdiga en crear fills il·lustres i màrtirs, sap cantar les seves excel·lències, les seves bel·leses, els seus encants; per això el seu admirat parlament ens ha encisat, ens ha plagut molt, tant que més de dues vegades, hem sentit una forta emoció.

I Marcellí Domingo, com sols ell ho sap fer, ha correspost amplament als elogis tributats a la seva senzillíssima personalitat, i el seu discurs ha estat digne de l'acte celebrat i dels moments històrics i àlgids de l'hora present. I és que tant Marcellí Domingo com Francesc Macià, Gassol, Companys i altres personalitats, allí presents, saben que l'hora actual és única per a resoldre coralment tots, però tots els problemes plantejats. Responsabilitats, si, per a ells; però responsabilitat, també per al poble, i aquest que sap que els seus homes, avui, afermaran les llibertats conquerides, i són i seran l'en-

carnació del nostre esperit revolucionari, obeirà i treballarà per la consolidació de la República. La gesta del 12 d'abril, no és closa. El poble espanyol ha viscut sempre, però sempre de gestes.

L'ombra macabra de la monarquia exiliada; l'ombra fatídica d'aquell rei pervers, fatídic, inhumà; l'ombra d'aquells alts funcionaris prevaricadors; l'ombra d'aquells grans financers, grans arrivistes tots i que de la nostra Catalunya en feren un altre Marroc, un poble odiós i odiat, un poble incivilitzat i vergonyós que sols es feia mereixedor d'exiliaments, d'assassinats, de robatoris, de cremes, avui i gràcies a la República i els seus homes, tota aquesta malaltia ciutadana ja no existeix, i el sol lluminós de la llibertat albira ja per damunt nostre i l'aurora d'un xamós dia pletòric d'amor, de germanor i d'alegria és ja entre nosaltres: entre els fills de Catalunya i d'Espanya. Entre els fills d'Espanya i Catalunya. I és des de Madrid, del Madrid conscient i republicà i d'un home nostre, fill d'aquesta terra, de Marcellí Domingo, d'on es dona, no pas com una mercè, d'aquelles merces reials les quals ens eren preses amb la mateixa facilitat que ens eren donades, sinó per sempre la nostra llibertat. I no és això encara el que ens plau més, no: El que ens plau més és aquest decret que ens torna la nostra llengua, la nostra parla que un dia macabre ens fou robada, i més ens plau encara, el saber que aquest decret fou aprovat per aclamació per tot el govern provisional de la República i sense que el nostre fill, ministre d'Instrucció Pública i Belles Arts, es veiés amb la necessitat d'esmenar, mutilar o desfer res, res absolutament del seu borrador.

Catalunya pot estar tranquil·la. Els catalans ja no tenim enemics fora de casa. Catalunya ja és compresa. Catalunya ja no és un nom vergonyós ni menyspreable ni un nou Marroc. Catalunya ja no és una Catalunya que sols a sang i a foc s'ha de dominar. Catalunya, avui, és el mirall d'aquesta Espanya a la qual, sols un Borbó, uns mals patriotes, uns generals degenerats i uns polítics sense consciència presentaren Catalunya com un poble

Improvisacions

ELS CLAVELLS. — Sitges, aquella vila de Sitges que ja no emblanquina periòdicament les façanes de les seves cases perquè l'estuca ha substituït l'aigua de calç i el tellantó l'escombreta, acaba d'inaugurar la seva anyal exposició de clavells.

Si jo no sentís per Sitges una vella admiració; si en gràcia a tot el que ha fet per la dignificació i el foment del nostre art no se li pogués perdonar l'actual aburguesament i el pecat d'haver canviat la seva corprenedora senzillesa pel carrinelló habillament de nou ric, la seva espectacular devoció al clavell la deixaria redimida i situada a la capdavantera de les poblacions de gust exquisit. Perquè el clavell, per mi, és la flor més flor de totes les flors amb què Flora encatifa el món en primavera per a delícia dels ulls i del olfacte dels mortals que saben de colors, de matisos i perfums. No parlo, naturalment, del neulit clavell de moro ni del modestíssim clavell de fadrí. El clavell que m'encisa i que pondero és aquell tan pletòric de vida i d'energia, tan audaçment revolucionari, tan amic de la llibertat, tan enamorat del sol, que per oferir-se li tot ell, esbotza l'argolla que l'empresona i mostrant-se eufòric a la llum sembla que cobri les forces i l'embranchida necessàries per a saltar sobre el pit d'una donzella i ésser allí joïell de rubins i granes o d'esmalt nacarat, segons sia roig o blanc, però sempre perfumat d'essència embriagadora.

El clavell escarritxat és la flor de la pompa i l'alegria.

La flor que es desmaiava en el vas de la princeseta cantada per Ruben Dario, no seria un clavell.

El clavell és desfulla però no es desmaia.

El clavell és la flor més homenageada que existeix. IGNOT

perillós. Catalunya avui abraça, com sempre ho ha volgut fer, als seus germans d'Espanya per dir ben alt i ben fort: Visca la LLIBERTAT!, així, amb lletres ben grosses: Visca la LLIBERTAT! Ja tots som uns! I no oblidem que aquesta LLIBERTAT com aquesta fússió cordial, cordialíssima i sincera les devem als nostres pròcers, tant d'aquí com d'allà.

LL. REVERTER LLAGOSTERA